

علوم و فنون ادبی

۱-گزینه «۲» - روزنامه صوراسرافیل متعلق به میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل است.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (آسان)

۲-گزینه «۱» - بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: عارف قزوینی - تصنیف سرایی

گزینه «۳»: میرزاده عشقی - نمایش نامه

گزینه «۴»: ناظم‌الاسلام کرمانی - پژوهش تاریخی

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۳-گزینه «۴» - مواردی که در این گزینه اشاره شده است از ویژگی‌های فکری شعر سده‌های

پنجم و ششم است. (گزمه) (پایه یازدهم - ترکیبی - سبک‌شناسی) (متوسط)

۴-گزینه «۲» - (گزمه) (پایه یازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات) (آسان)

۵-گزینه «۴» - این بیت در توصیف معشوق زمینی و مربوط به سبک خراسانی است.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات) (آسان)

۶-گزینه «۴» - قانون بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان بود.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی) (متوسط)

۷-گزینه «۴» - (گزمه) (پایه یازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۸-گزینه «۳» - موش و گربه اثری است متعلق به عبید زاکانی.

(گزمه) (پایه یازدهم - ترکیبی - تاریخ ادبیات) (متوسط)

۹-گزینه «۲» - بیت گزینه «۲» دارای دو قافیه است، زیبا و را / کشید و ندید

بررسی سایر گزینه‌ها:

واژه‌های قافیه در گزینه «۱»: وا / دریا

واژه‌های قافیه در گزینه «۳»: کنی / زنی

واژه‌های قافیه در گزینه «۴»: همدم / هم

(گزمه) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه) (متوسط)

۱۰-گزینه «۴» - قاعده قافیه در این بیت «۱» است. الف (اصلی)، ی (الحاقی)

در سایر گزینه‌ها قاعده قافیه «۲» است.

گزینه «۱»: ا ه

گزینه «۲»: ف ت

گزینه «۳»: ن گ

(گزمه) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه) (متوسط)

۱۱-گزینه «۱» - وزن درست مصراع: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(گزمه) (ترکیبی - وزن شعر) (متوسط)

۱۲-گزینه «۲» - (گزمه) (پایه دوازدهم - درس یازدهم - نام بحر) (متوسط)

۱۳-گزینه «۴» - وزن هر دو بیت «فعلاتن فعلاتن فعلن» است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فعلن

گزینه «۲»: مستفعلن مفاعیلن مستفعلن فعل (مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن)

گزینه «۳»: فاعلاتن مفاعیلن فعلن (گزمه) (ترکیبی - وزن شعر) (دشوار)

۱۴-گزینه «۳» - وزن مشترک هر دو مصراع «مفاعیلن فاعلاتن فاعلاتن» است.

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن شعر) (دشوار)

۱۵-گزینه «۲» -

خا	س	تم	تا	ب	ر	وَم	ط	ل	ب	رَف	ت	ی	خیش
-	U	-	-	U	U	-	U	U	-	U	U	-	U
یا	د	ما	مَد	رُ	خ	او	پا	ی	م	نَز	کا	ر	رفت
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U
	فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن		فعلن

۱- آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در دو رکن آغازین هر دو مصراع

۲- اختیار زبانی حذف همزه در هجای دوم و سوم مصراع دوم

۳- تغییر کمیت مصوت: هجای یازدهم مصراع اول

۴- بلند بودن هجای پایانی هر دو مصراع

(گزمه) (پایه دوازدهم - ترکیبی - اختیارات شاعری) (دشوار)

۱۶-گزینه «۳» - وزن بیت «مستفعلن مفعولن مستفعلن مفعولن» یا «مفعول مفاعیلن مفعولن

مفاعیلن» است. (گزمه) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن شعر) (دشوار)

۱۷- گزینه «۲» - تقطیع بیت:

هر	ک	ت	را	نی	ک	خاه	نی	ک	و	یو	را	ذ	لیل
-	U	U	-	-	U	-	-	U	U	-	-	U	-
هر	ک	ت	را	بد	سَن	گال	ن	دا	م	تو	را	ن	دیم
-	U	U	-	-	U	-	U	U	U	-	-	U	-
	مفتعلن		فاعلمن		فاعلمن		مفاعلمن		مفاعلمن		فاعلمن		

(در مصراع دوم هجاهای هشتم و نهم جابه‌جا می‌شوند تا وزن مفاعیلن به مفتعلن تبدیل

شود.) بررسی سایر ابیات:

گزینه «۱»:

آ	م	ذ	مَت	ک	بِن	گ	رَم	با	ز	ن	ظَر	ب	خُد	ک	نَم
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
سی	ر	ن	می	ش	وَد	ن	ظَر	بِن	ک	ل	طی	ف	مَن	ظ	ری
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
	مفتعلن		مفاعلمن		مفاعلمن		مفاعلمن		مفتعلن		مفاعلمن		مفاعلمن		

گزینه «۳»:

دا	و	ک	ما	ت	ت	مَم	با	ق	م	رَان	در	ق	مار
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	U
حص	ن	ب	قا	یت	ف	زَوَن	از	ه	ز	مَان	دَر	ه	رَم
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	U
	مفتعلن		فاعلمن		مفتعلن		فاعلمن		مفتعلن		فاعلمن		

(نکته: پایان نیم‌مصراع‌ها، هجاهای بلند محسوب می‌شود، هر چند هجای کوتاه یا کشیده باشد)

گزینه «۴»:

هر	ک	ب	جو	ر	ز	قیب	یا	ب	ج	فا	ی	خ	بیب
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	U
غه	د	ف	را	مُش	ک	نَد	مُد	د	ع	ی	بی	و	فاست
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	U
	مفتعلن		فاعلمن		مفتعلن		فاعلمن		مفتعلن		فاعلمن		

(مؤده‌منبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - اختیار شاعری) (۲) (متوسط)

۱۸- گزینه «۲» -

گزینه «۱»: ابدال: آمدن «فعلن» به جای «فعلن» در رکن پایانی مصراع دوم / بلند تلفظ

کردن مصوت کوتاه: مصوت «ی» در پایان «مردگان»

گزینه «۲»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: اتفاق نیفتاده است / حذف همزه: همزه در واژه

«از» در مصراع دوم

گزینه «۳»: حذف همزه: همزه در واژه «از» در مصراع اول / بلند به حساب آمدن هجای

پایانی: هجای «دند» در پایان مصراع اول

گزینه «۴»: آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: رکن آغازین هر دو مصراع / ابدال: آمدن

«فعلن» به جای «فعلن» در رکن پایانی مصراع دوم

(گزمه) (پایه دوازدهم - ترکیبی - اختیارات شاعری) (متوسط)

۱۹- گزینه «۳» - اوزان و نام بحر مصراع‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن (رمل)

گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن (رمل)

گزینه «۳»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن / مفاعیلن مفاعیلن (هزج)

گزینه «۴»: فاعولن فاعولن فاعولن فاعولن فعل / فاعولن فاعولن (مقارِب)

(گزمه) (پایه دوازدهم - درس یازدهم - نام بحر) (متوسط)

۲۰- گزینه «۲» - تلخ شور آغاز استعاره از شراب / بیت پارادوکس ندارد. بررسی آرایه ابیات:

گزینه «۱»: نسیم شنود (تشخیص) - شنیدن بوی (حس آمیزی)

گزینه «۳»: تشبیه: صبح پیری (پیری را به صبح تشبیه کرده) / ای شب تیره: تشخیص و استعاره

گزینه «۴»: کنایه: خون خوردن کنایه از رنج کشیدن و غصه خوردن / جناس: خون و

خوان (مؤده‌منبران) (آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۲۱- گزینه «۲» - می سودا: اضافه تشبیهی است / سر: مجاز عقل / خراب: ایهام: (۱) ویران (۲)

مست / خراب بودن دل کنایه از عاشق بودن (گزمه) (ترکیبی - آرایه ادبی) (دشوار)

۲۲- گزینه «۲» - ایهام تناسب: مهر: (۱) محبت (درست)، (۲) خورشید (نادرست) که با مه

مراعات نظیر دارد.

مجاز: نظر در معنای توجه

کنایه: کم کاسه بودن کنایه از خساست ورزیدن

مراعات نظیر: بین واژه‌های مهر و لطف و نظر / خواب و چشم مراعات نظیر دیده می‌شود.

(گزمه) (ترکیبی - آرایه ادبی) (متوسط)

۲۳- گزینه «۳» - در این بیت، آرایه ترصیع دیده می‌شود، نه موازنه. چون دوه‌دو واژه‌ها با هم

سجع متوازی دارند. (گزمه) (پایه دوازدهم - ترکیبی - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۲۴- گزینه «۱» -

ایهام: کنشی ← (۱ می‌نوشی، ۲ حمل می‌کنی)

مجاز: فصل گل (بهار)

تشبیه: صخره‌ها به بالش تشبیه شده است.

موازنه: مقابل هم قرار گرفتن کلمات هم‌وزن در هر دو مصراع (ترکیبی از سجع‌های متوازن

و متوازی) (سراسری یا تغییر) (ترکیبی - آرایه‌های ادبی) (دشوار)

۲۵- گزینه «۴» -

(ب) تیغ آبدار (مشبه‌به) اشک (مشبه): اضافه تشبیهی است.

(الف) به صبوری رساندن شتاب ترکیبی است که پارادوکس ساخته است.

(ت) تیغ مجازاً شمشیر

(پ) نهاد: ذات / نهاد: قرار داد ایهام

(ث) شور و هیجان (درست) مزه شور (نادرست) که با شیرین مراعات نظیر دارد و آرایه

ایهام تناسب ساخته است.

(گزمه) (ترکیبی - آرایه ادبی) (متوسط)

۲۶- گزینه «۴» - در این بیت استعاره مصرحه وجود ندارد. استعاره در سایر ابیات:

گزینه «۱»: لعل استعاره از لب معشوق / گزینه «۲»: ماه استعاره از معشوق / گزینه «۳»:

جان و جهان استعاره از معشوق (مژده‌عنبران) (پایه یازدهم - درس نهم - استعاره)

۲۷- گزینه «۴» - مفهوم سایر ابیات به دشواری عشق اشاره دارد. بررسی مفهوم گزینه «۴»:

توصیف زیبایی معشوق (گزمه) (پایه دوازدهم - ترکیبی - قرابت مفهومی) (دشوار)

۲۸- گزینه «۴» - در این بیت، مفهوم وحدت وجود دیده می‌شود نه بخش‌اندگی.

(گزمه) (ترکیبی - قرابت معنایی) (متوسط)

۲۹- گزینه «۴» - مفهوم هر دو بیت «بی‌اعتبار دانستن دنیا و نادیده انگاشتن آن» است.

(گزمه) (پایه یازدهم - درس دوازدهم - قرابت معنایی) (آسان)

۳۰- گزینه «۴» - مفهوم بیت صورت سوال این است که عاشق معشوق را هیچ وقت رها

نمی‌کند و اسیر عشق معشوق است. اما در بیت گزینه «۴» عاشق معشوق را تهدید به

ترک شدن می‌کند. (گزمه) (پایه دوازدهم - قرابت مفهومی - ترکیبی) (متوسط)

روسی